

(sociaal) veiligheidsplan

Inclusief anti-pestprotocol

Vastgesteld in oktober 2020

Veiligheid op school	3
Een veilig leerklimaat	3
Meting van veiligheidsbeleving	3
Risico-inventarisatie en-evaluatie (RI&E)	3
Incidentenregistratie	4
Meldingen	4
Meldplicht ernstige ongevallen	4
Meldingsplichtige	4
De meld- en aangifteplicht bij een zedenmisdrijf	4
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	5
Pedagogische en disciplinaire maatregelen	6
Klachtenregeling	6
Anti-pestprotocol	
Betrokken, veilig en prettig	7
Pesten op school	7
Plagen, ruzie of pesten?	8
Betrokkenen bij patronen van pesten	9
Aanpak van pesten	9
Bijlage 1: Leidraad voor een gesprek met een gepeste leerling	12
Bijlage 2: leidraad voor een gesprek met een pester	13

Veiligheid op school

Alle medewerkers op ALASCA spannen zich in om een veilige school te zijn, waar sprake is van een veilig leer- en werkklimaat, voor leerlingen en medewerkers van de school. Dat vereist dat de sociale, psychische en fysieke veiligheid worden geborgd.

In dit kader is het belangrijk om kennis, vaardigheden en attitudes die de integratie en samenhang in de samenleving bevorderen, over te dragen. Waar nodig neemt de school maatregelen ter verbetering van de veiligheid.

Een veilig leerklimaat

De medewerkers hebben de verantwoordelijkheid om de veiligheid van de leerlingen zoveel mogelijk. Dat begint in de klas. Daar laten docenten zien dat zij het waardevol vinden dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan. Docenten reageren onmiddellijk en adequaat op pestgedrag en kwetsende opmerkingen, zodat in woord en daad een positief pedagogisch klimaat wordt bevorderd. Mentoren hebben daarin een belangrijke ondersteunende functie. Docenten en mentoren scheppen zo randvoorwaarden voor een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in de klas en daarbuiten.

De mentor heeft regelmatig gesprekken met zijn mentorgroep en met individuele mentorleerlingen over het welbevinden en de groepscohesie om de veiligheid te monitoren. Tijdens de mentoroverleggen bespreken de mentoren van een jaarlaag eventuele veiligheidsproblemen. Waar nodig formuleren zij een gericht plan van aanpak, eventueel met hulp van de begeleider passend onderwijs en/of de zorgcoördinator.

Meting van veiligheidsbeleving

ALASCA vindt het belangrijk om inzicht te hebben in hoe personeelsleden, leerlingen en ouders/verzorgers de veiligheid in en rondom school ervaren. In de periodieke leerling- ouder - en medewerkersenquête komen onderwerpen aan de orde die bij dit thema aansluiten. De vragenlijsten bevatten o.m. items over de aanpak van pestgedrag, de begeleiding van gedragsproblemen, de sfeer op school, de aandacht voor normen en waarden en de rust en orde in de school. Resultaten van deze onderzoeken worden per school gepubliceerd op Vensters VO/[Scholen op de kaart](#).

Risico-inventarisatie en-evaluatie (RI&E)

In Artikel 5 lid 1 van de Arbeidsomstandighedenwet staat dat de werkgever in een *risico-inventarisatie en -evaluatie* schriftelijk vaststelt welke risico's de arbeid voor de werknemers met zich meebrengt. Hiermee ontstaat inzicht waar en wanneer medewerkers met agressie en geweld in het werk te maken kunnen krijgen *risico-inventarisatie en -evaluatie* (RI&E) bevat tevens een beschrijving van de risicobeperkende maatregelen, risico's voor bijzondere categorieën van werknemers en is een onderdeel van dit veiligheidsplan. De RI&E dient minimaal één keer in de vier jaar uitgevoerd te worden.

De directeur zorgt ervoor dat iedere werknemer kennis kan nemen van de RI&E.

De school is in augustus 2020 verhuisd naar een nieuw schoolpand. In schooljaar 20/21 wordt een nieuwe RI&E uitgevoerd.

Incidentenregistratie

ALASCA registreert incidenten tussen en met leerlingen in het leerlingvolgsysteem (LVS) van Magister. In de incidentenregistratie staat beschreven wat er met leerlingen onderling, tussen leerlingen en docenten, leerlingen en personeelsleden heeft plaatsgevonden bij een incident. Ouders worden altijd op de hoogte gebracht van een incident waarbij hun kind betrokken is. Daarbij wordt de verdere afhandeling van het incident besproken, met inachtneming van de privacy van evt. betrokkenen.

Meldingen

Meldplicht ernstige ongevallen

Ernstige ongevallen worden bij de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid gemeld (zie artikel 9 lid 1 van de Arbeidsomstandighedenwet gemeld). Het gaat om arbeidsongevallen die leiden tot opname in een ziekenhuis of blijvend letsel of om dodelijke ongevallen. Een meldingsplicht geldt ook bij ernstige ongevallen van leerlingen. De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid voert dan een onderzoek uit. Ongevallen bij sport en spel onderzoekt de inspectie niet. Deze ongevallen hoeven ook niet te worden gemeld. Het telefoonnummer om een melding te maken is 0800-5151.

Meldingsplichtige

Arbeidsongevallen zonder levensbedreigend letsel, worden bij voorkeur digitaal gemeld (<https://www.inspectieszw.nl/melden/arbeidsongeval>).

De directie van ALASCA houdt een lijst bij van de gemelde arbeidsongevallen en van de arbeidsongevallen die hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen. De directie noteert ook de aard en de datum van het ongeval.

Van kleine ongevallen meer als het plakken van een pleister wordt een lijst bijgehouden als EHBO ingreep. Deze gegevens worden regelmatig via de RI&E geëvalueerd om inzicht te krijgen of er aanpassingen ten aanzien van veiligheid in het gebouw moeten worden gedaan.

De meld- en aangifteplicht bij een zedenmisdrijf

Alle schoolmedewerkers van ALASCA zijn verplicht om het bestuur onmiddellijk te informeren over een mogelijk zedendelict. Het gaat dan om een strafbaar feit waarbij een medewerker van de school een leerling seksueel geïntimideerd of misbruikt. Het bestuur is verplicht deze feiten te overleggen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur stelt vast of er sprake is van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit. Als dit het geval is, is het bestuur verplicht aangifte te doen bij de politie. Ook als de betrokkenen hierover hun bedenkingen hebben. Het bestuur informeert de betrokkenen over de aangifte. Zo nodig kan de vertrouwensinspecteur begeleiden in het traject naar het indienen van een formele klacht of het doen van aangifte.

Zwijgt een medewerker over een bij hem bekend zedendelict, dan kan het bestuur disciplinaire maatregelen nemen. Het slachtoffer en de ouders kunnen ook een schadeclaim indienen tegen de medewerker.

De meldplicht geldt ook voor contactpersonen en interne vertrouwenspersonen die binnen hun functie informatie krijgen over mogelijk seksueel misbruik of seksuele intimidatie. Geen enkele medewerker kan zich beroepen op de geheimhoudingsplicht. Dit geldt niet voor de vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs. Zij zijn wettelijk vrijgesteld van de aangifteplicht en zijn wettelijk verplicht geheim te houden wat leerlingen, ouders of personeelsleden van een school hen toevertrouwen.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Alle medewerkers van ALASCA zijn verplicht met een meldcode te werken als zij een signaal krijgen van huiselijk geweld. Deze meldcode beschrijft in stappen wat hij in een dergelijk geval moet doen. Dit stappenplan biedt houvast bij de afweging om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden. De meldcode is dus iets anders dan een meldplicht. De belangrijke kindsignalen waarop gelet moet worden zijn:

- veranderingen bij de leerling (onder andere in gedrag en uiterlijk);
- niet leeftijdsadequaat gedrag (gedrag passend bij jongere of oudere kinderen);
- zeer bijzonder gedrag (zoals extreme grensoverschrijdende gedragingen).

Bij vermoedens van huiselijk geweld worden de volgende stappen gevolgd:

Stap 1: In kaart brengen van signalen;

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig thuis;

Stap 3: Bespreking met ouders / verzorgers / jongeren;

Stap 4: Zorg vaststellen en veiligheid kind inschatten;

Stap 5: Beslissing aan de hand van afwegingskader, melden en hulp inschakelen.

Stap 6: Toeleiden naar zorg of hulp verlenen.

Pedagogische en disciplinaire maatregelen

Als een leerling de veiligheid van een medeleerling of een medewerker van de school in gevaar brengt zullen we pedagogische en of disciplinaire maatregelen moeten nemen. In dit [reglement](#) staan de procedures beschreven.

[Schorsingsbrief intern](#)

[Schorsingsbrief extern](#)

Klachtenregeling

Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, medewerkers en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld.

Indien dat echter, gelet op de aard van de klachten, niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op de klachtenregeling van Esprit Scholen:

[Klachtenregeling](#)

Anti-pestprotocol

Betrokken, veilig en prettig

De school spant zich dagelijks in om de voorwaarden voor het leren van het leerlingen zo goed mogelijk te waarborgen. Daarbij hoort een veilige leeromgeving, waar leerlingen zichzelf kunnen zijn, waar zij worden gezien en waarin ze zich ook verantwoordelijk voelen voor elkaars welzijn. We hechten daarom waarde aan:

- betrokken leerlingen die zich verantwoordelijk voelen voor elkaars welzijn en de school als geheel;
- een gevoel van veiligheid onder leerlingen, waardoor zij zichzelf kunnen en durven zijn;
- een prettige sfeer, waarin leerlingen zich thuis voelen tussen en met de medewerkers van de school.

Pesten op school

Een belangrijk kenmerk van pubers is dat ze druk bezig zijn om zichzelf te definiëren in relatie tot anderen: tot hun ouders en andere volwassenen, maar vooral in relatie tot leeftijdsgenoten. Vriendschappen, relaties en sociale verhoudingen worden daarom tijdens de puberteit zeer belaste onderwerpen:

- Hoe is de pikorde in de klas?
- Ben ik populair?
- Wie “hoort” in de groep met wie?
- Wie “gaat” met wie?
- Wat zijn de eercodes van onze vriendschap?

Juist op de leeftijd dat zelfvertrouwen sterk gekoppeld is aan het antwoord op bovenstaande vragen, is het potentieel een bijzonder impactvolle ervaring om het object te worden van pestgedrag. Relaties zijn tijdens de puberteit onderwerp van experiment: vriendschappen worden “uitgeprobeerd”; net als vijandschappen en liefdes. Onderdeel van dit “uitproberen” is het aftasten van grenzen van het eigen gedrag: hoe reageert de ander als ik dit zeg of doe? Hoe ver kan ik gaan met het uitoefenen van invloed op de ander? Hoe ver kan de ander gaan bij mij? Dit geëxperimenteer kan leiden tot negatieve interactie, uiteenlopend van het uithalen van een onschuldige grap tot het terroriseren van een ander. Wat dat betreft hoort pesten tot op zekere hoogte bij de leeftijd van onze leerlingen. Het corrigeren van dat pestgedrag is echter ook een belangrijk onderdeel van de socialiserende functie van school.

De medewerkers van ALASCA spannen zich daarom in om pestgedrag te signaleren en te bestrijden omdat pestgedrag niet thuishoort op een school waar leerlingen zich betrokken, veilig en prettig moeten kunnen voelen. Het is iets waar we als school alert op zijn en een *zero tolerance* beleid op voeren. Leerlingen die slachtoffer zijn van pestgedrag worden beschermd en geholpen, leerlingen die pesten worden aangesproken en geholpen. Docenten reageren onmiddellijk en adequaat op pestgedrag en kwetsende opmerkingen in

de klas, zodat in woord en daad een positief pedagogisch klimaat wordt bevorderd. Voor mentoren betekent het dat ze individuele en groeps gesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden. Onderwijs ondersteunende medewerkers en schoolleiding hebben een belangrijke signalerende functie en spreken leerlingen aan, met name buiten het klaslokaal, op ongewenst (pest)gedrag.

Plagen, ruzie of pesten?

Om pesten aan te pakken is het goed te weten wat onder pesten wordt verstaan en wat het verschil is met plagen en ruzie.

Van pesten is er sprake als 'iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen' (Olweus). De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid. Pesten gebeurt vaak in een specifieke groepscontext (...) die zich kenmerkt door een onveilige en negatieve basissfeer in de groep.

Pesten kan in veel verschillende vormen plaatsvinden: verbaal en fysiek, op school en buiten school, 'live' en digitaal, actief (door schelden of slaan) en passief (door negeren of buitensluiten), tegen de persoon en tegen bezittingen van de persoon, etc. Rode draad is vaak het systematische en herhalende karakter van het gedrag: het is niet een eenmalig incident, maar onderdeel van een langer durend of structureel gedragspatroon tussen twee of meer leerlingen.

. (Bron: <https://www.schoolveiligheid.nl/po-vo/thema/pesten/>)

Onderstaande vragen kunnen een leidraad bieden om plaag- en pestgedrag van elkaar te onderscheiden. Deze kunnen medewerkers en ouders helpen om pestgedrag tijdig te herkennen.

1. Wat is de impact van het gedrag?

Hoe reageert het de gepeste leerling? Lacht deze vrolijk mee of wordt de leerling boos/verdrietig? Ook in het eerste geval is de impact overigens soms groter dan de leerling laat merken...

2. Is het gedrag wederkerig?

Twee jongens die elkaar duwen in de gang duidt meestal niet op pesten; wanneer het steeds de ene jongen is die de andere duwt, is dat mogelijk wél het geval.

3. Is het gedrag relationeel?

Het uithalen van een "geintje" bij je beste vriendin duidt meestal niet op pesten; als subject en object helemaal geen vriendschappelijke contacten onderhouden, is dat mogelijk wél het geval.

4. Is de verhouding gelijkwaardig?

Wie uitdeelt, moet ook kunnen incasseren: is het object een leerling die zelf ook wel eens een “geintje” uithaalt en die bovenaan de pikorde staat?; of betreft het een leerling die vaak het slachtoffer is en onderaan staat (de “pispaal”)?

Betrokkenen bij patronen van pesten

Daar waar gepest wordt zijn er altijd meerdere leerlingen betrokken. De volgende patronen of ‘rollen’ zijn daarbij vaak te herkennen:

- Gepeste: voelt zich vaak verdrietig en eenzaam durft vaak niets terug te doen of het te vertellen; is bang dan nog meer gepest te worden
- Pester: is vaak onzeker en wil graag populair zijn en stoer gevonden worden. denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt. En creëert personen om zich heen die bang zijn om gepest te worden.
- Meepester: doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort is bang om zelf gepest te worden.
- Helper: neemt het op voor de gepeste, vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.
- Stiekemer: vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden en roept anderen erbij om het pesten te steunen
- Buitenstaander: denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen, zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.
- Stille: bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen; is bang zelf gepest te worden.

Aanpak van pesten

Niet ingrijpen heeft gevolgen

Als pesten niet tijdig wordt aangepakt heeft dit grote gevolgen. Onderzoeken tonen aan dat slachtoffers van pesten – zelfs nog jaren later – kampen met psychische problemen, somberheid, angsten, eenzaamheid, onzekerheidsgevoelens en moeite hebben met het aangaan van sociale contacten en relaties.

Pesten staat een gezonde ontwikkeling en goede leerprestaties in de weg.

Naast de negatieve gevolgen voor de slachtoffers tast pesten het gevoel van veiligheid aan bij alle leerlingen. Het zorgt voor negatieve sfeer in de klas en beïnvloedt ook het plezier en de manier waarop u voor een groep staat.

Het signaleren van pesten

Het is van groot belang pesten in een vroeg stadium te signaleren en herkennen. Leerlingen hebben de neiging over pesten te zwijgen. Leerlingen weten vaak wel dat er gepest wordt, maar er kan een angst heersen het hier over te hebben. Veel leerlingen zijn bang om op school als “verklikker” of “snitch” te worden aangezien. In deze gevallen, en ook vaak bij pestgedrag via digitale middelen zoals sociale media, krijgen ouders soms als eerste de

signalen te horen van potentieel pestgedrag. Het is belangrijk dat ouders altijd worden uitgenodigd om dergelijk gedrag te melden bij medewerkers van de school, bij voorkeur de mentor.

Medewerkers van de school hebben een belangrijke signalerende functie. Bij vermoedens van, of geruchten over, pestgedrag dient zij de mentor van de (vermoedelijke) gepeste en pester altijd te worden geïnformeerd.

Ook leerlingen kunnen een belangrijke signalerende functie hebben. Zij worden gestimuleerd om (vermoedens van) pestgedrag altijd melden bij een medewerker van de school. Dat mag natuurlijk ook anoniem.

Preventieve aanpak

De sociale veiligheid wordt jaarlijks geëvalueerd aan de hand van een vragenlijst onder leerlingen, als onderdeel van het beleid t.a.v. kwaliteitszorg. Hoewel de resultaten daarvan anoniem zijn, worden deze besproken met het volledige team en kunnen deze ook aanleiding geven tot een (tijdelijke) intensivering van aandacht voor dit onderwerp. Het is altijd belangrijk dat pestgedrag op gezette tijden onderwerp is van gesprek in de klassen. Leerlingen dienen op de hoogte te zijn van de schoolvisie en -beleid t.a.v. pestgedrag en worden gewezen op de rollen van de medewerkers op school, waaronder de vertrouwenspersonen, in dezen.

Het spanningsveld tussen niet willen “snitchen” en het gezamenlijk borgen van een veilig en prettig schoolklimaat is jaarlijks onderwerp van gesprek in de klas.

Er is expliciete aandacht voor gebruik van sociale media en andere digitale communicatiemiddelen. Dit komt binnen het reguliere curriculum aan bod (in het kader van informatievaardigheden en mediawijsheid), maar ook in gesprekken tussen leerlingen en mentoren.

Reactieve aanpak

Constateringen of vermoedens van pestgedrag worden altijd gemeld bij de mentor van betreffende gepeste en pestende leerlingen. De mentoren overleggen met hun mentorenteam en winnen eventueel advies in bij de schoolleiding en/of zorgcoördinator. De mentoren gaan vervolgens altijd het gesprek aan met de leerlingen en plegen altijd hoor en wederhoor. Wanneer er inderdaad sprake is of lijkt van pestgedrag worden de ouders van de leerlingen geïnformeerd en wordt het pestincident genoteerd in het LVS.

Bij het bestrijden van pesten staat onze school een integrale aanpak voor. Hierbij maken we gebruik van de zogenaamde vijfsporenaanpak, een door het Nationaal Onderwijsprotocol ontwikkelde methode waarbij zoveel mogelijk alle partijen worden betrokken bij het vinden van een oplossing.

1. *De school neemt zijn algemene verantwoordelijkheid*
 - De school werkt aan een zo veilig en prettig mogelijke schoolcultuur waarin veiligheid van leerlingen en medewerkers centraal staat.
 - De school voert een zero tolerance beleid t.a.v. pesten: er wordt snel en adequaat ingegrepen.

- Alle medewerkers van school zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheden in het realiseren en borgen van een prettige, veilige schoolcultuur en, diengevolge, in het tegengaan van pestgedrag.
2. *De school beschermt en helpt gepeste leerlingen*
- Een leerling wordt altijd in staat gesteld zijn/haar verhaal te doen en wordt serieus genomen. Zie bijlage 1 voor een mogelijke leidraad voor het gesprek.
 - Incidenten worden onderzocht en er wordt in overleg gezocht naar mogelijke oplossingen.
 - Waar nodig of wenselijk wordt, in overleg met ouders, externe hulp ingeschakeld.
3. *De school spreekt de pester aan en helpt deze*
- De leerling wordt geconfronteerd met haar/zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester en het algemene schoolklimaat. Zie bijlage 2 voor een mogelijke leidraad voor het gesprek.
 - Wanneer de school het nodig acht, kunnen disciplinaire/pedagogische maatregelen worden opgelegd, in lijn met het geldende beleid op dit vlak. Sommige maatregelen kunnen door een mentor worden opgelegd, andere maatregelen kunnen alleen door de schoolleiding worden opgelegd..
 - Er wordt geprobeerd de achterliggende oorzaken van het pestgedrag boven tafel te krijgen. De pester wordt hierbij serieus genomen.
 - Waar nodig of wenselijk wordt, in overleg met ouders, externe hulp ingeschakeld.
4. *De mentor als spil*
- De mentor is vanuit school in principe de eerst betrokkene, maar hij/zij staat daarbij niet alleen. De mentor stemt collegiaal af en besluit wie er bij de oplossing van het probleem wordt betrokken.
 - De mentor kiest voor een interventie met de pester(s) en de gepeste leerling(en). Er wordt altijd hoor en wederhoor toegepast.
 - Er worden afspraken gemaakt met de pester over zijn/haar gedrag en deze worden genoteerd in het LVS en gecommuniceerd aan de pester en zijn/haar ouders.
 - Indien noodzakelijk bespreekt de mentor met de klas het pesten en benoemt de rol van leerlingen hierin.
 - De mentor informeert ouders en andere betrokkenen in de school.
 - Pestincidenten worden door de mentoren geregistreerd in het LVS.
5. *De school biedt steun aan ouders*
- Ouders van een gepest kind worden serieus genomen; zij kunnen hun verhaal doen.
 - Ouders die daarom vragen kunnen informatie en advies krijgen over pesten en de manieren waarop dit kan worden aangepakt.
 - Er wordt samengewerkt tussen school en ouders om het pestprobleem aan te pakken
 - Waar nodig of wenselijk wordt samen nagedacht over passende externe hulp.

Bijlage 1: Leidraad voor een gesprek met een gepeste leerling

Feiten vaststellen

- Klopt het dat je gepest wordt? (h)erkenning van het probleem
- Door wie wordt je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)
- Weet je ook waarom je wordt gepest?
- Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken?)
- Hoe vaak wordt je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er leerlingen die jou wel eens proberen te helpen?
- Wat wil je dat er nu gebeurt ; wat wil je bereiken?

Besprek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten:

- Hoe communiceert de leerling met anderen? Let ook op lichaamstaal.
- Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
- Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen tegenover de pester?
- Gepeste jongeren lopen vaak rond met het gevoel dat er iets mis is met ze. Daardoor hebben ze moeite om voor zichzelf op te komen. Ergens is er iets in zichzelf dat de pester gelijk geeft. Besteed hier aandacht aan want niemand kan een ander klein maken zonder diens toestemming.

Bijlage 2: leidraad voor een gesprek met een pester

Doel vaststellen en duidelijk maken

Het doel van dit gesprek is drieledig:

1. De leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan
2. Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
3. Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt

Confronteren

Wees objectief en probleemgericht. Beschrijf de (vernomen) feiten, check deze (kloppen ze?) en vermijd interpretaties. Onthoud: confronteren is niet hetzelfde als kritiek leveren.

Wees relatiegericht: je confronteert de pester, maar maakt hem níet met de grond gelijk. Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt maar met behoud van de relatie.

Algemene vuistregels

1. Wees specifiek

Benoem de situatie waar het over gaat en vermijd woorden als altijd, vaak en meestal. Kritiek dreigt daardoor te algemeen te worden.

2. Wees veranderingsgericht

Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

3. Achterhaal achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemt is, richt je je op het waarom? Hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? Wat reageer je af op die ander? enz. Maak duidelijk dat er een tekort aan inlevend vermogen zichtbaar wordt in dit gedrag. Wat ga je daaraan doen?

4. Bied hulp

De pester is dader, maar ook een (veelal minderjarige) leerling en in veel gevallen ook op een of andere wijze slachtoffer. Bied een luisterend oor en vraag door om te achterhalen of er een hulpvraag te formuleren valt.

5. Benoem consequenties bij herhaling

Het pestgedrag moet stoppen: wees duidelijk over de stappen die volgen, wanneer het pestgedrag niet stopt.